

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

2021/0406 (COD)

PE-CONS 34/23

POLCOM 124
COMER 78
IA 151
CODEC 1136

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της
από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία¹,

¹ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 3ης Οκτωβρίου 2023 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της και συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην αλληλεγγύη και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των λαών, καθώς και στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών (ο «Χάρτης του ΟΗΕ»).
- (2) Δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο ΣΕΕ, η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα αρχές όπως το κράτος δικαίου, η ισότητα και η αλληλεγγύη, και ο σεβασμός των αρχών του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου. Δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ, η Ένωση προωθεί επίσης πολυμερείς λύσεις σε κοινά προβλήματα.
- (3) Δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Χάρτη του ΟΗΕ, ένας από τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών είναι η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των εθνών σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με την αρχή της κυρίαρχης ισότητας.
- (4) Το άρθρο 21 παράγραφος 2 ΣΕΕ ορίζει ότι η Ένωση πρέπει να καθορίζει και να εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και να εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων με στόχο, μεταξύ άλλων, τη διαφύλαξη των αξιών της, των θεμελιωδών της συμφερόντων, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της, καθώς και την εδραίωση και στήριξη του κράτους δικαίου και των αρχών του διεθνούς δικαίου.

- (5) Η Διακήρυξη για τις αρχές του διεθνούς δικαίου που αφορούν τις φιλικές σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 24 Οκτωβρίου 1970, δηλώνει ότι οι διεθνείς σχέσεις πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές της κυρίαρχης ισότητας και της μη παρέμβασης. Η εν λόγω Διακήρυξη προβλέπει επίσης, σε σχέση με την αρχή που αφορά το καθήκον μη παρέμβασης σε θέματα που εμπίπτουν στην εσωτερική δικαιοδοσία οποιουδήποτε κράτους, ότι κανένα κράτος δεν μπορεί να χρησιμοποιεί ή να ενθαρρύνει τη χρήση οικονομικών, πολιτικών ή οιαδήποτε άλλου είδους μέτρων για να εξαναγκάσει άλλο κράτος να του εκχωρήσει την άσκηση των κυριαρχικών του δικαιωμάτων και να λάβει από αυτό πλεονεκτήματα οιαδήποτε είδους, το οποίο αντικατοπτρίζει το εθιμικό διεθνές δίκαιο και, ως εκ τούτου, είναι δεσμευτικό στις σχέσεις μεταξύ τρίτων χωρών, αφενός, και της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου. Επιπλέον, οι κανόνες του εθιμικού διεθνούς δικαίου περί ευθύνης του κράτους για διεθνώς παράνομες πράξεις αντικατοπτρίζονται στα άρθρα σχετικά με την ευθύνη των κρατών για διεθνώς παράνομες πράξεις (ARSIWA), τα οποία εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών κατά την πεντηκοστή τρίτη σύνοδό της, το 2001, και ελήφθησαν υπόψη από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στο ψήφισμα 56/83. Οι εν λόγω κανόνες είναι δεσμευτικοί στις σχέσεις μεταξύ τρίτων χωρών, αφενός, και της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου.
- (6) Η σύγχρονη διασυνδεδεμένη παγκόσμια οικονομία αυξάνει τον κίνδυνο για οικονομικό εξαναγκασμό, καθώς παρέχει στις χώρες ενισχυμένα μέσα για την άσκηση του εν λόγω εξαναγκασμού, συμπεριλαμβανομένων υβριδικών μέσων. Είναι επιθυμητό η Ένωση να συμβάλει στη δημιουργία, την ανάπτυξη και την αποσαφήνιση διεθνών πλαισίων για την πρόληψη και την εξάλειψη καταστάσεων οικονομικού εξαναγκασμού.

- (7) Ενεργώντας πάντα στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου, είναι σημαντικό η Ένωση να διαθέτει κατάλληλο μέσο για την αποτροπή και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες προκειμένου να διαφυλάσσει τα δικαιώματα και τα συμφέροντά της και εκείνα των κρατών μελών της. Αυτό ισχύει ιδίως όταν τρίτες χώρες παρεμβαίνουν στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, εφαρμόζοντας ή απειλώντας να εφαρμόσουν μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις με σκοπό να αποτρέψουν ή να επιτύχουν την παύση, την τροποποίηση ή την έκδοση συγκεκριμένης πράξης από την Ένωση ή ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένης της έκφρασης θέσης από θεσμικό όργανο, φορέα, υπηρεσία ή οργανισμό της Ένωσης ή κράτους μέλους. Στα εν λόγω μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις περιλαμβάνονται όχι μόνο δράσεις που αναλαμβάνονται και έχουν επιπτώσεις στο έδαφος της οικείας τρίτης χώρας, αλλά και δράσεις που αναλαμβάνονται από την τρίτη χώρα, μεταξύ άλλων μέσω οντοτήτων που ελέγχονται ή διευθύνονται από την τρίτη χώρα και βρίσκονται στην Ένωση, οι οποίες βλάπτουν τις οικονομικές δραστηριότητες στην Ένωση. Ο όρος «τρίτη χώρα» θα πρέπει να νοείται ότι περιλαμβάνει όχι μόνο ένα τρίτο κράτος, αλλά και ένα ξεχωριστό τελωνειακό έδαφος ή άλλο υποκείμενο του διεθνούς δικαίου, διότι τέτοιες οντότητες μπορούν επίσης να εξαναγκαστούν οικονομικά. Η χρήση του όρου αυτού και η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν έχουν καμία επίπτωση όσον αφορά την κυριαρχία. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη θέση της Ένωσης όσον αφορά την οικεία τρίτη χώρα.

- (8) Ο παρών κανονισμός έχει ως στόχο να διασφαλίσει την αποτελεσματική, αποδοτική και ταχεία αντίδραση της Ένωσης στον οικονομικό εξαναγκασμό. Έχει ιδίως ως στόχο την αποτροπή του οικονομικού εξαναγκασμού της Ένωσης ή κράτους μέλους και επιτρέπει στην Ένωση, ως έσχατη λύση, να αντιμετωπίσει τον οικονομικό εξαναγκασμό μέσω μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη υφιστάμενων πράξεων της Ένωσης και διεθνών συμφωνιών που έχει συνάψει η Ένωση, καθώς και των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτών και συνάδουν με το διεθνές δίκαιο, στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής, και με άλλες πολιτικές της Ένωσης.
- (9) Ο οικονομικός εξαναγκασμός από τρίτες χώρες μπορεί να στοχεύει σε δράσεις εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, και η διαπίστωση της ύπαρξης οικονομικού εξαναγκασμού και των σχετικών αντιδράσεων μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις σχέσεις με τρίτες χώρες. Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστούν συνεκτικές απαντήσεις σε διακριτούς αλλά συναφείς τομείς πολιτικής. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει ενδεχόμενη δράση της Ένωσης δυνάμει των ειδικών διατάξεων του κεφαλαίου 2 του τίτλου V ΣΕΕ, οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εξέταση τυχόν αντίδρασης σε οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτη χώρα.

- (10) Ο οικονομικός εξαναγκασμός κράτους μέλους από τρίτη χώρα επηρεάζει την εσωτερική αγορά της Ένωσης και την Ένωση στο σύνολό της. Τα κράτη μέλη, ενεργώντας μεμονωμένα, δεν μπορούν να αντισταθμίσουν τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες μέσω μέτρων που εμπίπτουν στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής. Δεδομένης της αποκλειστικής αρμοδιότητας που απονέμει στην Ένωση το άρθρο 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), μόνο η Ένωση μπορεί να ενεργήσει. Επιπλέον, ενδέχεται τα κράτη μέλη, ως διακριτοί δρώντες βάσει του διεθνούς δικαίου, να μην έχουν το δικαίωμα να αντιδράσουν στον οικονομικό εξαναγκασμό της Ένωσης από τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο τα μέσα για την αποτελεσματική επίτευξη αυτών των στόχων να δημιουργηθούν σε επίπεδο Ένωσης. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της.

- (11) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και σκόπιμο, για τη δημιουργία αποτελεσματικού και ολοκληρωμένου πλαισίου δράσης της Ένωσης κατά του οικονομικού εξαναγκασμού, να θεσπιστούν κανόνες για την εξέταση, τη διαπίστωση της ύπαρξης και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες. Πριν από τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να εξετάζονται τα πραγματικά περιστατικά, να διαπιστώνεται η ύπαρξη οικονομικού εξαναγκασμού και, όπου είναι δυνατόν και υπό τον όρο ότι και η τρίτη χώρα συμμετέχει καλόπιστα, να καταβάλλονται προσπάθειες για την εξεύρεση λύσης σε συνεργασία με την οικεία τρίτη χώρα. Τυχόν μέτρα που επιβάλλει η Ένωση θα πρέπει να είναι ανάλογα και να μην υπερβαίνουν τη ζημία στην Ένωση. Τα κριτήρια για την επιλογή και τον σχεδιασμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνουν ιδίως υπόψη την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης ως προς την πρόκληση της παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού και, εφόσον ζητηθεί, την αποκατάσταση της ζημίας στην Ένωση, καθώς και την ανάγκη αποφυγής ή ελαχιστοποίησης των παράπλευρων επιπτώσεων, της δυσανάλογης διοικητικής πολυπλοκότητας και της επιβάρυνσης και του κόστους που επιβάλλονται ιδίως στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, καθώς και στο συμφέρον της Ένωσης. Επομένως, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το αναγκαίο προς επίτευξη των στόχων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 ΣΕΕ.
- (12) Κάθε δράση που αναλαμβάνεται από την Ένωση βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμμορφώνεται με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του εθιμικού διεθνούς δικαίου. Μεταξύ των διεθνών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη, η συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του βασιζόμενου σε κανόνες πολυμερούς εμπορικού συστήματος. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η Ένωση να συνεχίσει να στηρίζει το εν λόγω σύστημα, με τον ΠΟΕ στον πυρήνα του, και να χρησιμοποιεί το σύστημά του για την επίλυση διαφορών, κατά περίπτωση.

- (13) Το εθιμικό διεθνές δίκαιο, όπως αντικατοπτρίζεται στο άρθρο 22 και στα άρθρα 49 έως 53 του ψηφίσματος ARSIWA, επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως η αναλογικότητα και η προηγούμενη ειδοποίηση, την επιβολή αντιμέτρων, δηλαδή μέτρων που, ενώ υπό κανονικές συνθήκες θα συνιστούσαν παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων του μέρους που τα επιβάλλει, δικαιολογούνται διότι επιβάλλονται από θιγόμενο μέρος σε βάρος κράτους που βαρύνεται με παραβίαση του διεθνούς δικαίου και έχουν ως στόχο να επιτύχουν την παύση της παραβίασης ή επανόρθωση γι' αυτήν. Ως εκ τούτου, τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα μπορούσαν να συνίστανται, κατά περίπτωση, όχι μόνο σε μέτρα που συνάδουν με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, αλλά και στη μη εκπλήρωση διεθνών υποχρεώσεων έναντι της οικείας τρίτης χώρας, στον βαθμό που ο οικονομικός εξαναγκασμός από την τρίτη χώρα συνιστά διεθνώς παράνομη πράξη. Βάσει του διεθνούς δικαίου, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα αντίμετρα θα πρέπει να είναι ανάλογα με την προκληθείσα ζημία, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της διεθνώς παράνομης πράξης και τα εν λόγω δικαιώματα. Στο πλαίσιο αυτό, η ζημία για την Ένωση ή για κράτος μέλος θεωρείται, βάσει του διεθνούς δικαίου, ότι περιλαμβάνει τη ζημία για οικονομικούς φορείς της Ένωσης εντός της Ένωσης.

- (14) Όταν ο οικονομικός εξαναγκασμός συνιστά διεθνώς παράνομη πράξη, η Ένωση θα πρέπει, κατά περίπτωση, εκτός από την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, να ζητήσει από την οικεία τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τυχόν ζημία που υπέστη η Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 31 και τα άρθρα 34 έως 39 του ψηφίσματος ARSIWA. Σε περίπτωση που η Ένωση λάβει αποζημίωση για τη ζημία στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, η Ένωση μπορεί, κατά περίπτωση και στο μέτρο του δυνατού, να εξετάσει το ενδεχόμενο μεταβίβασης της εν λόγω αποζημίωσης στους φορείς της Ένωσης που έχουν υποστεί ζημία ως αποτέλεσμα του οικονομικού εξαναγκασμού.

- (15) Ο εξαναγκασμός απαγορεύεται και συνεπώς συνιστά παράνομη πράξη βάσει του διεθνούς δικαίου όταν μια χώρα εφαρμόζει μέτρα όπως εμπορικούς ή επενδυτικούς περιορισμούς προκειμένου να ωθήσει μια άλλη χώρα σε πράξη ή παράλειψη στην οποία η εν λόγω χώρα δεν είναι υποχρεωμένη να προβεί βάσει του διεθνούς δικαίου και η οποία εμπίπτει στην κυριαρχία της, και όταν ο εξαναγκασμός φθάνει ένα ορισμένο ποιοτικό ή ποσοτικό κατώτατο όριο, ανάλογα τόσο με τους επιδιωκόμενους σκοπούς όσο και με τα χρησιμοποιούμενα μέσα. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια που συμβάλλουν στον προσδιορισμό του κατά πόσον η τρίτη χώρα παρεμβαίνει στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους και κατά πόσον η δράση της τρίτης χώρας συνιστά οικονομικό εξαναγκασμό που απαιτεί αντίδραση της Ένωσης. Μεταξύ των κριτηρίων αυτών, θα πρέπει να υπάρχουν στοιχεία που χαρακτηρίζουν, τόσο από ποιοτική όσο και από ποσοτική άποψη, ιδίως τη μορφή, τις επιπτώσεις και τον στόχο των μέτρων που λαμβάνει η τρίτη χώρα. Η εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων θα διασφαλίσει ότι μόνο ο οικονομικός εξαναγκασμός με επαρκώς σοβαρές επιπτώσεις ή, όταν ο οικονομικός εξαναγκασμός συνίσταται σε απειλή, ότι μόνο μια αξιόπιστη απειλή, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά κατά πόσον η τρίτη χώρα επιδιώκει νόμιμο σκοπό, διότι ο στόχος της είναι η προάσπιση ενός ενδιαφέροντος που είναι διεθνώς αναγνωρισμένο, όπως, μεταξύ άλλων, η διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η προστασία του περιβάλλοντος ή η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

- (16) Σύμφωνα με το εθιμικό διεθνές δίκαιο, στις πράξεις τρίτων χωρών περιλαμβάνονται όλες οι μορφές δράσης ή παράλειψης, συμπεριλαμβανομένων των απειλών, που μπορούν να καταλογιστούν σε ένα κράτος βάσει του εθιμικού διεθνούς δικαίου. Το άρθρο 2 στοιχείο α), και τα άρθρα 4 έως 11 του ψηφίσματος ARSIWA επιβεβαιώνουν ότι κατά το εθιμικό διεθνές δίκαιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως πράξη κράτους ιδίως: η συμπεριφορά οποιουδήποτε κρατικού οργάνου, φυσικού ή νομικού προσώπου που δεν αποτελεί όργανο του κράτους αλλά είναι εξουσιοδοτημένο από το δίκαιο του συγκεκριμένου κράτους να ασκεί στοιχεία κυβερνητικής εξουσίας· τη συμπεριφορά οργάνου που έχει τεθεί στη διάθεση κράτους από άλλο κράτος· τη συμπεριφορά ατόμου ή ομάδας ατόμων που δρα σύμφωνα με τις εντολές ή τις κατευθύνσεις ή υπό τον έλεγχο του εν λόγω κράτους κατά την πραγμάτωση της συμπεριφοράς· τη συμπεριφορά ατόμου ή ομάδας ατόμων που ασκεί στοιχεία κυβερνητικής εξουσίας σε περίπτωση απουσίας ή ανεπαρκούς λειτουργίας των επίσημων αρχών και σε περιστάσεις που απαιτούν την άσκηση των εν λόγω στοιχείων εξουσίας, καθώς και τη συμπεριφορά που το κράτος αναγνωρίζει και υιοθετεί ως δική του.
- (17) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον το μέτρο τρίτης χώρας συνιστά οικονομικό εξαναγκασμό. Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί την εξέταση αυτή με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει από οποιαδήποτε αξιόπιστη πηγή, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών και νομικών προσώπων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενός κράτους μέλους ή συνδικαλιστικών οργανώσεων. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον μια τρίτη χώρα εφαρμόζει ή απειλεί να εφαρμόσει μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις, τα οποία συνιστούν οικονομικό εξαναγκασμό, η αξιολόγηση της Επιτροπής και του Συμβουλίου θα πρέπει να βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά.

- (18) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, και λαμβανομένου υπόψη του μοναδικού χαρακτήρα του οικονομικού εξαναγκασμού που επηρεάζει το εμπόριο και τις επενδύσεις, θα πρέπει να ανατεθούν στο Συμβούλιο εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον προσδιορισμό του οικονομικού εξαναγκασμού και κατά πόσον είναι σκόπιμο να ζητηθεί αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η Ένωση. Η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στο Συμβούλιο περιορίζεται και αφορά στις περιστάσεις που προκύπτουν από τον οικονομικό εξαναγκασμό και δεν πρέπει να θεωρείται ως προηγούμενο.

- (19) Μετά την εξέταση από την Επιτροπή και όταν η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο της τρίτης χώρας συνιστά οικονομικό εξαναγκασμό, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για εκτελεστική πράξη που θα ορίζει ότι το μέτρο της τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις ύπαρξης οικονομικού εξαναγκασμού. Στην εν λόγω πρόταση, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να συμπεριλάβει ενδεικτική περίοδο ώστε το Συμβούλιο να αξιολογήσει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη θέσπιση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να υποβάλει πρόταση για εκτελεστική πράξη του Συμβουλίου που θα ορίζει ότι η Ένωση ζητεί από την τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση. Επιπλέον, ο οικονομικός εξαναγκασμός μπορεί να επηρεάσει την Ένωση ή οποιοδήποτε κράτος μέλος και, ως εκ τούτου, να δημιουργήσει την ανάγκη ταχείας δράσης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με τις ενωσιακές αρχές της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και της καλόπιστης συνεργασίας. Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο θα πρέπει να ενεργήσει ταχέως και να καταβάλει όλες τις αναγκαίες προσπάθειες για την έκδοση απόφασης εντός 8 εβδομάδων από την υποβολή της πρότασης από την Επιτροπή. Κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του, το Συμβούλιο θα πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη οικονομικού εξαναγκασμού και τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του κατά πόσον είναι σκόπιμο να ζητηθεί από την τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση.

- (20) Σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί η παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, εφόσον ζητηθεί, η αποκατάσταση της ζημίας στην Ένωση, η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει έγκαιρη και δίκαιη διευθέτηση του ζητήματος. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει κατάλληλες ευκαιρίες για διαβουλεύσεις με την οικεία τρίτη χώρα και, εάν η εν λόγω τρίτη χώρα είναι έτοιμη να αρχίσει διαβουλεύσεις καλή τη πίστει, θα πρέπει να συνεργάζεται με αυτήν χωρίς καθυστέρηση. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω διαβουλεύσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να αναζητήσει μέσα όπως οι άμεσες διαπραγματεύσεις, η παραπομπή του θέματος σε διεθνή δικαστική επίλυση, διαμεσολάβηση, συνδιαλλαγή ή καλές υπηρεσίες τρίτου μέρους, με την επιφύλαξη της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν η τρίτη χώρα αναστέλλει τον οικονομικό εξαναγκασμό και συμφωνεί να παραπέμψει το ζήτημα σε διεθνή δικαστική επίλυση, θα πρέπει να συνάπτεται διεθνής συμφωνία με την τρίτη χώρα, ανάλογα με τις ανάγκες. Μια τέτοια διεθνής συμφωνία θα μπορούσε να συναφθεί είτε από την Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ, είτε από το οικείο κράτος μέλος.
- (21) Η Ένωση θα πρέπει να στηρίζει και να συνεργάζεται με τρίτες χώρες που επηρεάζονται από τον ίδιο ή παρόμοιο οικονομικό εξαναγκασμό ή με άλλες ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες. Η Ένωση θα πρέπει να συμμετέχει στον διεθνή συντονισμό σε όλα τα διμερή, πλειονομερή ή πολυμερή φόρουμ που είναι κατάλληλα για την πρόληψη ή την εξάλειψη του οικονομικού εξαναγκασμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκφράσει τη θέση της Ένωσης μετά από διαβούλευση με το Συμβούλιο σύμφωνα με τις Συνθήκες, κατά περίπτωση, και, όπου αρμόζει, με τη συμμετοχή των κρατών μελών.

- (22) Είναι επιθυμητό η Ένωση να χρησιμοποιεί προορατικά όλα τα διαθέσιμα μέσα συνεργασίας με την οικεία τρίτη χώρα, όπως οι διαπραγματεύσεις, η δικαστική επίλυση ή η διαμεσολάβηση, και να επιβάλλει μέτρα αντίδρασης μόνο στις περιπτώσεις που αυτά τα μέσα δεν οδηγούν στην άμεση και αποτελεσματική παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, όπου αρμόζει και ζητείται από την Ένωση από την οικεία τρίτη χώρα, στην αποκατάσταση της ζημίας που έχει προκαλέσει στην Ένωση, και όπου είναι αναγκαία η προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων της Ένωσης και των κρατών μελών της βάσει του διεθνούς δικαίου και είναι προς το συμφέρον της Ένωσης να αναλάβει τέτοια δράση. Είναι σκόπιμο αυτός ο κανονισμός να καθορίζει τους εφαρμοστέους κανόνες και διαδικασίες για την επιβολή και την εφαρμογή μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και να επιτρέπει την ταχεία ανάληψη δράσης, όπου απαιτείται, για τη διατήρηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.

- (23) Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να επιλέγονται και να σχεδιάζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, μεταξύ των οποίων: η αποτελεσματικότητα των μέτρων για την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, κατά περίπτωση, την αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε στην Ένωση· η δυνατότητα να ανακουφίσουν τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης που πλήττονται από τον οικονομικό εξαναγκασμό· ο στόχος της αποφυγής ή της ελαχιστοποίησης των αρνητικών οικονομικών και άλλων επιπτώσεων για την Ένωση· και η αποφυγή δυσανάλογου διοικητικού φόρτου και κόστους κατά την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Θα πρέπει να διαφυλαχθεί το επενδυτικό περιβάλλον και η οικονομία της γνώσης στην Ένωση. Είναι σημαντικό κατά την επιλογή και τον σχεδιασμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης να λαμβάνεται υπόψη το συμφέρον της Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα συμφέροντα τόσο των ανάντη όσο και των κατάντη βιομηχανιών της Ένωσης και των τελικών καταναλωτών της Ένωσης. Όταν η Επιτροπή εξετάζει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, θα πρέπει να προτιμά μέτρα που δεν θα είχαν δυσανάλογο αντίκτυπο στην ασφάλεια δικαίου και την προβλεψιμότητα των μέτρων για τους οικονομικούς φορείς, καθώς και στη διαχείριση της σχετικής εθνικής νομοθεσίας. Όταν η Επιτροπή εξετάζει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που επηρεάζουν εγκρίσεις, καταχωρίσεις, άδειες ή άλλα δικαιώματα για τους σκοπούς των εμπορικών δραστηριοτήτων, θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε μέτρα που επηρεάζουν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο Ένωσης και βασίζονται στο παράγωγο δίκαιο ή, όταν δεν ενδείκνυνται τέτοια μέτρα, σε μέτρα σε τομείς όπου υπάρχει εκτεταμένη νομοθεσία της Ένωσης. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να μην παρεμβαίνουν στις διοικητικές αποφάσεις που βασίζονται στην αξιολόγηση επιστημονικών στοιχείων. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να επιλέγονται από ευρύ φάσμα επιλογών, ώστε να καθίσταται δυνατή η λήψη των πλέον κατάλληλων μέτρων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

- (24) Η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να θεσπίζει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης γενικής εφαρμογής σχεδιασμένα κατά τρόπο ώστε να επηρεάζουν συγκεκριμένους τομείς, περιφέρειες ή φορείς της οικείας τρίτης χώρας. Η Ένωση θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να θεσπίζει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που εφαρμόζονται σε ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν δεσμούς ή συνδέονται με την κυβέρνηση της τρίτης χώρας και τα οποία συμμετέχουν ή ενδέχεται να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που καλύπτονται από το άρθρο 207 ΣΛΕΕ. Τέτοια στοχευμένα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης μπορούν να προκαλέσουν την άμεση παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, αποφεύγοντας ή ελαχιστοποιώντας αποτελεσματικά τις αρνητικές επιπτώσεις του εξαναγκασμού αυτού στις οικονομίες των κρατών μελών, στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης και στους τελικούς καταναλωτές της Ένωσης.

- (25) Στο πλαίσιο της αντίδρασης της Ένωσης με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες, η Επιτροπή μπορεί επίσης να θεσπίζει μέτρα δυνάμει νομικών πράξεων εκτός του παρόντος κανονισμού που αναθέτουν στην Επιτροπή ειδικές εξουσίες, για παράδειγμα όσον αφορά τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδότησης ή τις δυνατότητες περιορισμού της συμμετοχής σε ενωσιακά προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα και την καινοτομία, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διαδικασίες που ορίζονται σε αυτές. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται σε αυτές τις άλλες νομικές πράξεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει τον συντονισμό της έγκρισης των μέτρων που ορίζονται στο παράρτημα Ι με τα μέτρα που θεσπίζει δυνάμει νομικών πράξεων της Ένωσης εκτός του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, η συνολική αντίδραση της Ένωσης θα πρέπει να είναι αναλογική και να μην υπερβαίνει το επίπεδο της ζημίας που υφίσταται η Ένωση. Με την επιφύλαξη τυχόν υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο που προβλέπονται από τις εν λόγω άλλες νομικές πράξεις, η Επιτροπή θα πρέπει να τηρεί ενήμερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις δράσεις στο πλαίσιο των εν λόγω πράξεων που είναι συγχρονισμένες με τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης.
- (26) Είναι σκόπιμο να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την καταγωγή των αγαθών ή των υπηρεσιών και την εθνικότητα των παρόχων υπηρεσιών, των επενδύσεων και των κατόχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, για τους σκοπούς του καθορισμού των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Οι κανόνες καταγωγής και εθνικότητας θα πρέπει να καθορίζονται με βάση τους ισχύοντες κανόνες για το μη προτιμησιακό εμπόριο και τις επενδύσεις που εφαρμόζονται βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας και των διεθνών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από την Ένωση.

- (27) Για τους σκοπούς επίτευξης παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού σε συγκεκριμένη υπόθεση και, κατά περίπτωση, της αποκατάστασης της προκληθείσας ζημίας, τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που συνίστανται σε περιορισμούς των άμεσων ξένων επενδύσεων ή των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται ή τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται εντός της Ένωσης από ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στην Ένωση και τα οποία ανήκουν ή ελέγχονται από πρόσωπα της οικείας τρίτης χώρας, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και ιδίως για την πρόληψη της αποφυγής ή της καταστρατήγησής τους. Η απόφαση για την επιβολή τέτοιων περιορισμών θα πρέπει να αιτιολογείται δεόντως σε εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται σε αυτόν.
- (28) Μετά τη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση οικονομικού εξαναγκασμού, την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τα αποτελέσματά τους στα συμφέροντα της Ένωσης, με σκοπό την ανάλογη τροποποίηση, αναστολή ή τερματισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι κανόνες και οι διαδικασίες για την τροποποίηση, την αναστολή και τον τερματισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, καθώς και οι συνθήκες στις οποίες ενδείκνυνται η τροποποίηση, η αναστολή ή ο τερματισμός των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.
- (29) Είναι σημαντικό να προβλεφθούν ευκαιρίες συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, για τους σκοπούς της έγκρισης και τροποποίησης των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και, κατά περίπτωση, για τους σκοπούς της αναστολής και του τερματισμού τους, λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών επιπτώσεων στα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη.

- (30) Υπό το πρίσμα του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες, και ιδίως της συχνότητας και της σοβαρότητάς του, η Επιτροπή θα πρέπει, για να διασφαλίσει τη συνοχή με τυχόν σχετική ενωσιακή νομοθεσία, να ορίσει ενιαίο σημείο επαφής για τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού και, συνεπώς, θα πρέπει να ενεργεί με σκοπό να διασφαλίσει ότι η Ένωση είναι σε θέση να προβλέπει καλύτερα και να αντιδρά αποτελεσματικά στον οικονομικό εξαναγκασμό.
- (31) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά και εγκαίρως για τις σχετικές εξελίξεις στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και, κατά περίπτωση, να έχουν ευκαιρίες για ανταλλαγή απόψεων με την Επιτροπή.

- (32) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η προσαρμογή των κανόνων καταγωγής ή εθνικότητας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές εξελίξεις στις διεθνείς πράξεις και η εμπειρία από την εφαρμογή μέτρων δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή άλλων πράξεων της Ένωσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για την τροποποίηση του παραρτήματος II. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (33) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι για την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.²

¹ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (34) Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η διαδικασία εξέτασης για την έγκριση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και για την τροποποίηση, την αναστολή ή τον τερματισμό τους, δεδομένου ότι τα εν λόγω μέτρα καθορίζουν την αντίδραση της Ένωσης στον οικονομικό εξαναγκασμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Λαμβανομένης υπόψη της ειδικής φύσης του παρόντος κανονισμού και της ιδιαίτερης ευαισθησίας που συνδέεται με τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να εκδίδει σχέδιο εκτελεστικής πράξης σχετικά με μέτρα αντίδρασης της Ένωσης όταν η επιτροπή δεν διατυπώνει γνώμη σχετικά με την εν λόγω πράξη. Κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε λύσεις που τυγχάνουν της ευρύτερης δυνατής στήριξης μεταξύ των κρατών μελών και, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπής προσφυγών, στην εξεύρεση ισορροπημένων λύσεων και στην αποφυγή της αντίθεσης σε οποιαδήποτε δεσπόζουσα θέση μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητα ενός σχεδίου εκτελεστικής πράξης.
- (35) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής με περιορισμένη διάρκεια εάν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που σχετίζονται με την τροποποίηση ή την αναστολή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης απαιτούν ταχεία δράση για την αποφυγή ανεπανόρθωτης ζημίας στην Ένωση ή σε κράτος μέλος ή για τη διασφάλιση της συνέπειας με το διεθνές δίκαιο. Μια τέτοια ταχεία δράση θα μπορούσε να αποτρέψει την πρόκληση ή την επιδείνωση οποιασδήποτε οικονομικής ζημίας από τον εξαναγκασμό, ιδίως με σκοπό την προστασία των οξέων και ζωτικών συμφερόντων της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους.

- (36) Κάθε δράση που αναλαμβάνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που εφαρμόζονται σε ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, πρέπει να τηρεί τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού πρέπει να συμμορφώνεται προς τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από υπαλλήλους των κρατών μελών που αποκτούν πληροφορίες βάσει του παρόντος κανονισμού πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

- (37) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται βάσει του παρόντος κανονισμού ως προς την αποτελεσματικότητα και τη λειτουργία τους και, κατά περίπτωση, συνάγει συμπεράσματα για τους σκοπούς μελλοντικών μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να επανεξετάσει τον παρόντα κανονισμό αφού αποκτήσει επαρκή πείρα από την εφαρμογή και την υλοποίησή του, καθώς και τη σχέση του με άλλες πολιτικές της Ένωσης και υφιστάμενες νομικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου¹. Η επανεξέταση του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτει το πεδίο εφαρμογής, τη λειτουργία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εκτίμησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1996, για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σε αυτούς ή απορρέουν από αυτούς (ΕΕ L 309 της 29.11.1996 σ. 1).

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε περιπτώσεις οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτη χώρα. Θεσπίζει κανόνες και διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες.
2. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ένα πλαίσιο ώστε η Ένωση να αντιδρά στον οικονομικό εξαναγκασμό με στόχο την αποτροπή του οικονομικού εξαναγκασμού ή την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, επιτρέποντας παράλληλα στην Ένωση, ως έσχατη λύση, να αντιμετωπίσει τον οικονομικό εξαναγκασμό μέσω μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει επίσης ένα πλαίσιο ώστε η Ένωση να επιδιώξει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η Ένωση, κατά περίπτωση.
3. Οποιαδήποτε δράση αναλαμβάνεται βάσει του παρόντος κανονισμού πρέπει να είναι συνεπής με το διεθνές δίκαιο και να διεξάγεται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υφιστάμενων πράξεων της Ένωσης και των διεθνών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από την Ένωση, καθώς και των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτών και συνάδουν με το διεθνές δίκαιο, στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής και άλλων πολιτικών της Ένωσης.

5. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της όπως ορίζεται από τις Συνθήκες.

Άρθρο 2

Οικονομικός εξαναγκασμός

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οικονομικός εξαναγκασμός υφίσταται όταν τρίτη χώρα εφαρμόζει ή απειλεί να εφαρμόσει μέτρο τρίτης χώρας που επηρεάζει το εμπόριο ή τις επενδύσεις, προκειμένου να αποτρέψει ή να επιτύχει την παύση, την τροποποίηση ή την έκδοση συγκεκριμένης πράξης από την Ένωση ή ένα κράτος μέλος, παρεμβαίνοντας έτσι στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους.
2. Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή και το Συμβούλιο τα ακόλουθα:
 - α) η ένταση, η σοβαρότητα, η συχνότητα, η διάρκεια, το εύρος και το μέγεθος του μέτρου της τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών του στις εμπορικές ή επενδυτικές σχέσεις με την Ένωση, και της πίεσης που επιφέρει αυτό στην Ένωση ή σε κράτος μέλος·
 - β) κατά πόσον η τρίτη χώρα ακολουθεί ένα μοτίβο παρέμβασης που επιδιώκει να εμποδίσει ή να επιτύχει την έκδοση συγκεκριμένων πράξεων από την Ένωση, από κράτος μέλος ή από άλλη τρίτη χώρα·
 - γ) ο βαθμός στον οποίο το μέτρο της τρίτης χώρας καταπατά ένα πεδίο της κυριαρχίας της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους·

- δ) κατά πόσον η τρίτη χώρα ενεργεί βάσει διεθνώς αναγνωρισμένης θεμιτής ανησυχίας·
- ε) εάν και με ποιον τρόπο η τρίτη χώρα, πριν από την επιβολή ή την εφαρμογή των μέτρων της τρίτης χώρας, έχει καταβάλει σοβαρές προσπάθειες, καλή τη πίστει, να διευθετήσει το ζήτημα μέσω διεθνούς συντονισμού ή δικαστικής επίλυσης, είτε διμερώς είτε στο πλαίσιο διεθνούς φόρουμ.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «μέτρο τρίτης χώρας»: κάθε πράξη ή παράλειψη αποδιδόμενη σε τρίτη χώρα βάσει του διεθνούς δικαίου·
- 2) «συγκεκριμένη πράξη»: κάθε νομική ή άλλη πράξη, συμπεριλαμβανομένης της έκφρασης θέσης θεσμικού ή άλλου οργάνου, υπηρεσίας ή οργανισμού της Ένωσης, κράτους μέλους ή τρίτης χώρας αντίστοιχα·
- 3) «ζημία στην Ένωση»: ο αρνητικός αντίκτυπος, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής ζημίας, στην Ένωση ή σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών φορέων της Ένωσης, που προκαλείται από οικονομικό εξαναγκασμό·

- 4) «τρίτη χώρα»: κάθε κράτος, χωριστό τελωνειακό έδαφος ή άλλο υποκείμενο του διεθνούς δικαίου, εκτός της Ένωσης ή κράτους μέλους.

Άρθρο 4

Εξέταση των μέτρων τρίτων χωρών

1. Η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει, με ιδία πρωτοβουλία ή στην περίπτωση δεόντως αιτιολογημένης αίτησης, κάθε μέτρο τρίτης χώρας προκειμένου να διαπιστώσει αν αυτό πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1.
2. Όταν η Επιτροπή εξετάζει μέτρο τρίτης χώρας, ενεργεί ταχέως, η εξέταση δεν υπερβαίνει κανονικά τους 4 μήνες.

Η Επιτροπή διενεργεί την εξέταση βάσει τεκμηριωμένων πληροφοριών που έχουν συλλεγεί με δική της πρωτοβουλία ή που λαμβάνει από οποιαδήποτε αξιόπιστη πηγή, μεταξύ άλλων από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οικονομικούς φορείς ή συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η Επιτροπή διασφαλίζει την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 15, συμπεριλαμβανομένης, όταν είναι αναγκαίο, της προστασίας της ταυτότητας του προσώπου που παρέχει τις πληροφορίες.

Η Επιτροπή διαθέτει δημοσίως ασφαλές εργαλείο με σκοπό να διευκολύνει την υποβολή πληροφοριών στην Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως τα κράτη μέλη για την έναρξη των εξετάσεων και για τις σχετικές εξελίξεις όσον αφορά τις εν εξελίξει εξετάσεις.
4. Η Επιτροπή αναζητά πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο των μέτρων της τρίτης χώρας, όπου αρμόζει.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη να παράσχουν τις εν λόγω πληροφορίες και τα κράτη μέλη ενεργούν αμέσως μετά από αυτό το αίτημα.

Η Επιτροπή μπορεί να καλέσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν πληροφορίες δημοσιεύοντας ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και, κατά περίπτωση, με άλλα κατάλληλα μέσα δημόσιας επικοινωνίας. Η Επιτροπή καθορίζει ημερομηνία έως την οποία πρέπει να υποβληθούν οι εν λόγω πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη το διάστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο.

Εάν η Επιτροπή δημοσιεύσει τέτοια ανακοίνωση, ενημερώνει την οικεία τρίτη χώρα ότι έχει αρχίσει η εξέταση.

Άρθρο 5

Διαπίστωση σχετικά με το μέτρο τρίτης χώρας

1. Εάν, μετά από εξέταση που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 4, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1, υποβάλλει στο Συμβούλιο πρόταση εκτελεστικής πράξης που ορίζει ότι το μέτρο τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1.

Στην εν λόγω πρόταση, η Επιτροπή εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις.

Η πρόταση ορίζει ενδεικτική περίοδο ώστε η Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 8 παράγραφος 1. Η εν λόγω περίοδος δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες, εκτός εάν απαιτείται δεόντως αιτιολογημένη μεγαλύτερη περίοδος υπό το πρίσμα των ειδικών περιστάσεων της υπόθεσης.

2. Στην πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή σε μεταγενέστερη πρόταση εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου, η Επιτροπή προτείνει, κατά περίπτωση, στο Συμβούλιο να ορίσει ότι ζητείται από την τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση.

Η αξιολόγηση του κατά πόσον είναι σκόπιμο να ζητηθεί από την τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση βασίζεται σε όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται ιδίως στη φύση και την έκταση της προκληθείσας ζημίας και στη γενική υποχρέωση που απορρέει από το εθιμικό διεθνές δίκαιο για πλήρη αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από διεθνώς παράνομη πράξη.

3. Πριν από την υποβολή της πρότασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτό είναι χρήσιμο για τους σκοπούς του προσδιορισμού που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη τυχόν συνεργασίας με την οικεία τρίτη χώρα δυνάμει του άρθρου 6, καλεί την τρίτη χώρα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός καθορισμένης προθεσμίας. Η εν λόγω προθεσμία είναι εύλογη και δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα την υποβολή της πρότασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
4. Πριν από την υποβολή της πρότασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα συμπεράσματα της εξέτασης που διενήργησε σύμφωνα με το άρθρο 4.
5. Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.
- Το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί με ειδική πλειοψηφία τις προτάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.
6. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο ενεργεί ταχέως.
- Το Συμβούλιο αποφασίζει εντός 8 εβδομάδων από την υποβολή των προτάσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.
- Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει μετά την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας των οκτώ εβδομάδων, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει την Επιτροπή για την καθυστέρηση και τους λόγους της καθυστέρησης.

Το συνολικό διάστημα για τη λήψη απόφασης από το Συμβούλιο δεν υπερβαίνει κανονικά τις 10 εβδομάδες από την υποβολή των προτάσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του, το Συμβούλιο εφαρμόζει το άρθρο 2 παράγραφος 1, που καθορίζει τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη οικονομικού εξαναγκασμού, και τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου και εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις και εφαρμόζονται τα κριτήρια.

7. Οι εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
8. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για κάθε εκτελεστική πράξη που προτείνεται ή εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου.
9. Όταν το Συμβούλιο εκδίδει εκτελεστική πράξη όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά την τρίτη χώρα και ζητά από την εν λόγω τρίτη χώρα να παύσει αμέσως τον οικονομικό εξαναγκασμό.
10. Όταν το Συμβούλιο εκδίδει εκτελεστική πράξη όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή ζητεί από την τρίτη χώρα να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση εντός εύλογου διαστήματος.

Άρθρο 6

Συνεργασία με την τρίτη χώρα

1. Μετά την έκδοση εκτελεστικής πράξης σύμφωνα με το άρθρο 5, η Επιτροπή παρέχει κατάλληλες ευκαιρίες για διαβουλεύσεις με την τρίτη χώρα με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, εφόσον του ζητηθεί δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 10, την αποκατάσταση της ζημίας στην Ένωση.

Όταν η τρίτη χώρα αρχίζει διαβουλεύσεις με την Ένωση καλή τη πίστει, η Επιτροπή προβαίνει ταχέως στις διαβουλεύσεις αυτές.

Κατά τη διάρκεια των εν λόγω διαβουλεύσεων, η Επιτροπή μπορεί να διερευνήσει επιλογές με την τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

- α) άμεσες διαπραγματεύσεις·
 - β) παραπομπή του ζητήματος σε διεθνή δικαστική επίλυση·
 - γ) διαμεσολάβηση, συνδιαλλαγή ή καλές υπηρεσίες από τρίτο μέρος για την υποστήριξη της Ένωσης και της τρίτης χώρας στις προσπάθειές τους δυνάμει του παρόντος άρθρου.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, θέτοντας το ζήτημα σε οποιοδήποτε σχετικό διεθνές φόρουμ, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο, κατά περίπτωση σύμφωνα με τις Συνθήκες.

3. Μετά την έγκριση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 8, η Επιτροπή παραμένει ανοικτή στην έναρξη διαβουλεύσεων με την τρίτη χώρα, σε συνδυασμό με την πιθανή αναστολή τυχόν μέτρων αντίδρασης της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

Διεθνής συνεργασία

Η Επιτροπή προβαίνει σε διαβουλεύσεις ή συνεργάζεται με οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα που επηρεάζεται από τον ίδιο ή παρόμοιο οικονομικό εξαναγκασμό ή με οποιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, μετά από διαβούλευση με το Συμβούλιο, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Οι εν λόγω διαβουλεύσεις και συνεργασία μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση:

- α) την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών και εμπειριών για τη διευκόλυνση της συνεκτικής αντιμετώπισης του εν λόγω οικονομικού εξαναγκασμού·
- β) τον συντονισμό στα σχετικά διεθνή φόρουμ·
- γ) τον συντονισμό για την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού.

Η Επιτροπή καλεί, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στις εν λόγω διαβουλεύσεις και συνεργασία.

Οι διαβουλεύσεις αυτές και η συνεργασία αυτή δεν καθυστερούν αδικαιολόγητα τη διαδικασία βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8
Μέτρα αντίδρασης της Ένωσης

1. Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης μέσω εκτελεστικής πράξης όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) η δράση δυνάμει των άρθρων 5 και 6 δεν οδήγησε, εντός εύλογου διαστήματος, στην παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, εφόσον ζητηθεί δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 10, στην αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η Ένωση·
 - β) η θέσπιση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων της Ένωσης και των κρατών μελών της στη συγκεκριμένη περίπτωση, υπό το πρίσμα των διαθέσιμων επιλογών της
 - γ) η θέσπιση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης είναι προς το συμφέρον της Ένωσης, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9.

Όταν ο οικονομικός εξαναγκασμός έχει παύσει αλλά η τρίτη χώρα δεν έχει αποκαταστήσει πλήρως τη ζημία στην Ένωση, παρότι της έχει ζητηθεί, η Επιτροπή βασίζει την εκτίμησή της για το κατά πόσον πληρούται ο όρος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου σε όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται, ιδίως, στη φύση και την έκταση της προκληθείσας ζημίας, καθώς και στη γενική υποχρέωση του εθνικού διεθνούς δικαίου να αποκαταστήσει πλήρως τη ζημία που προκλήθηκε από διεθνώς παράνομη πράξη.

Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2.

2. Η Επιτροπή επιλέγει την κατάλληλη αντίδραση της Ένωσης μεταξύ των μέτρων που προβλέπονται στο παράρτημα I. Ορίζει ποια από τα εν λόγω μέτρα είναι κατάλληλα βάσει των κριτηρίων επιλογής και σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 11.

Στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αναφέρει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 11.

3. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης εγκρίνονται ως εξής:

- α) μέτρα γενικής εφαρμογής· ή
- β) μέτρα που εφαρμόζονται σε ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν ή ενδέχεται να ασκήσουν δραστηριότητες που εμπίπτουν στο άρθρο 207 ΣΛΕΕ και έχουν δεσμούς ή συνδέονται με την κυβέρνηση της τρίτης χώρας.

Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) μπορούν να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να επηρεάζουν συγκεκριμένους τομείς, περιφέρειες ή οικονομικούς φορείς της τρίτης χώρας σύμφωνα με τους κανόνες καταγωγής και εθνικότητας του παραρτήματος II.

4. Στον βαθμό που το μέτρο τρίτης χώρας συνιστά διεθνώς παράνομη πράξη, τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης μπορούν να συνίστανται σε μέτρα που ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση διεθνών υποχρεώσεων έναντι της τρίτης χώρας.
5. Η Επιτροπή διασφαλίζει τον συντονισμό της έγκρισης μέτρων αντίδρασης της Ένωσης με τα μέτρα που θεσπίζει δυνάμει νομικών πράξεων της Ένωσης άλλες από τον παρόντα κανονισμό με σκοπό την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού στη συγκεκριμένη περίπτωση.
6. Η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προβλέπει μετάθεση της ημερομηνίας εφαρμογής, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη των 3 μηνών από την ημερομηνία της έκδοσής της, εκτός εάν, λόγω ειδικών περιστάσεων, προβλέπεται μεταγενέστερη ημερομηνία εφαρμογής.
- Η Επιτροπή ορίζει την εν λόγω ημερομηνία, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, ώστε να καταστεί δυνατή η ενημέρωση της τρίτης χώρας δυνάμει της παραγράφου 7 και η εν λόγω χώρα να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό και, εφόσον ζητηθεί, να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση.
7. Μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά την τρίτη χώρα και:
- α) καλεί την τρίτη χώρα να παύσει αμέσως τον οικονομικό εξαναγκασμό και, κατά περίπτωση και εφόσον της ζητηθεί, να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση·
 - β) προσφέρεται να διαπραγματευτεί λύση με την τρίτη χώρα· και

γ) ενημερώνει την τρίτη χώρα ότι θα εφαρμοστούν τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, εκτός εάν παύσει ο οικονομικός εξαναγκασμός και, κατά περίπτωση και εφόσον ζητηθεί, η τρίτη χώρα αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση.

8. Όταν η Επιτροπή διαθέτει αξιόπιστες πληροφορίες ότι ο οικονομικός εξαναγκασμός έχει παύσει ή ότι η τρίτη χώρα έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, κατά περίπτωση, έχει αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση πριν από την αναβληθείσα ημερομηνία εφαρμογής που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 6, η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προβλέπει περαιτέρω αναβολή της ημερομηνίας εφαρμογής. Η εν λόγω αναβολή ισχύει για περίοδο που καθορίζεται στην εν λόγω εκτελεστική πράξη και πρέπει να επιτρέπει στην Επιτροπή να επαληθεύει την πραγματική παύση του οικονομικού εξαναγκασμού.

Στην περίπτωση που η Επιτροπή έχει τέτοιες αξιόπιστες πληροφορίες, δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στην οποία αναφέρει την ύπαρξη αυτών των πληροφοριών και την ημερομηνία εφαρμογής της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όπως αναβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου.

9. Εάν η τρίτη χώρα παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό και, κατά περίπτωση, αν αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για την κατάργηση της εν λόγω εκτελεστικής πράξης.

Η εν λόγω καταργητική εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18 παράγραφος 2.

10. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 7, 8 και 9, η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να προβλέπει ότι τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης εφαρμόζονται χωρίς να ζητά η Επιτροπή, δυνάμει της παραγράφου 7, στοιχείο α), από την οικεία τρίτη χώρα να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό ή, κατά περίπτωση, να αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση, ή να ενημερώσει, δυνάμει της παραγράφου 7 στοιχείο γ), την οικεία τρίτη χώρα ότι το μέτρο αντίδρασης της Ένωσης θα εφαρμοστεί όταν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, αυτό είναι αναγκαίο για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως για την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.
11. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 6 και 8, όταν ο οικονομικός εξαναγκασμός συνίσταται σε απειλή εφαρμογής μέτρου τρίτης χώρας που επηρεάζει το εμπόριο ή τις επενδύσεις σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1, η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται από την ημερομηνία κατά την οποία εφαρμόζεται το εν λόγω μέτρο της τρίτης χώρας.
- Η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία εφαρμογής της εκτελεστικής πράξης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9

Προσδιορισμός του συμφέροντος της Ένωσης

Ο προσδιορισμός του συμφέροντος της Ένωσης να λάβει, να αναστείλει, να τροποποιήσει ή να τερματίσει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης βασίζεται σε όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες και συνίσταται σε εκτίμηση των διαφόρων διακυβευομένων συμφερόντων, στο σύνολό τους. Τα συμφέροντα αυτά περιλαμβάνουν πρωτίστως τη διατήρηση της ικανότητας της Ένωσης και των κρατών μελών της να προβαίνουν σε νόμιμες κυρίαρχες επιλογές απαλλαγμένες από τον οικονομικό εξαναγκασμό και όλα τα άλλα συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών που προσιδιάζουν στην υπόθεση, τα συμφέροντα των οικονομικών φορέων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των ανάντη και κατάντη βιομηχανιών, και τα συμφέροντα των τελικών καταναλωτών της Ένωσης που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από τον οικονομικό εξαναγκασμό ή από μέτρα αντίδρασης της Ένωσης.

Άρθρο 10

Προϋποθέσεις για την εφαρμογή μέτρων αντίδρασης της Ένωσης

σε ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρείται ότι έχει δεσμούς ή συνδέεται με την κυβέρνηση της τρίτης χώρας εάν:
 - α) η εν λόγω κυβέρνηση είναι ο πραγματικός δικαιούχος περισσότερου από το 50 % του μετοχικού κεφαλαίου του εν λόγω νομικού προσώπου, ασκεί άμεσα ή έμμεσα πάνω από το 50 % των δικαιωμάτων ψήφου στο εν λόγω νομικό πρόσωπο, ή έχει την εξουσία να διορίζει την πλειοψηφία των διευθυντών του ή να διευθύνει νομικά τις πράξεις του·

- β) το εν λόγω πρόσωπο επωφελείται από αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα ή προνόμια που χορηγεί νομικά ή πραγματικά η κυβέρνηση της οικείας τρίτης χώρας, όταν δραστηριοποιείται σε τομέα όπου η εν λόγω κυβέρνηση περιορίζει τον αριθμό των προμηθευτών ή αγοραστών σε έναν ή περισσότερους, ή επιτρέπεται άμεσα ή έμμεσα από την εν λόγω κυβέρνηση να ασκεί πρακτικές που παρακωλύουν, περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό· ή
- γ) το εν λόγω πρόσωπο ενεργεί ουσιαστικά εξ ονόματος ή υπό τη διεύθυνση ή την υποκίνηση της κυβέρνησης της οικείας τρίτης χώρας.

2. Όταν η Επιτροπή έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), και εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης μέτρων αντίδρασης της Ένωσης όσον αφορά το εν λόγω πρόσωπο, ενημερώνει το εν λόγω πρόσωπο σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω πρόσωπο πληροί τα εν λόγω κριτήρια·
- β) τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που προτίθεται να λάβει η Επιτροπή όσον αφορά το εν λόγω πρόσωπο·
- γ) τη δυνατότητα του εν λόγω προσώπου να υποβάλει, εντός εύλογης προθεσμίας, παρατηρήσεις σχετικά με το κατά πόσον το εν λόγω πρόσωπο πληροί τα εν λόγω κριτήρια.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και, ει δυνατόν, ενημερώνει απευθείας το οικείο πρόσωπο.

Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή παρέχει στα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις.
4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να αναζητήσει κάθε πληροφορία που θεωρεί σχετική, μεταξύ άλλων ζητώντας τις πληροφορίες αυτές από κράτη μέλη.
5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 12, όταν, μετά τη λήψη των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), υποβάλλονται στην Επιτροπή νέα ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία, η Επιτροπή επανεξετάζει κατά πόσον τα οικεία πρόσωπα εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και ενημερώνει σχετικά τα οικεία πρόσωπα.

Άρθρο 11

Κριτήρια για την επιλογή και τον σχεδιασμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης

1. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν το επίπεδο της ζημίας που υφίσταται η Ένωση, λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας του οικονομικού εξαναγκασμού, των οικονομικών επιπτώσεών του στην Ένωση ή σε κράτος μέλος και των δικαιωμάτων της Ένωσης και των κρατών μελών της.

2. Η Επιτροπή επιλέγει και σχεδιάζει κατάλληλα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συλλέγονται δυνάμει του άρθρου 13, και λαμβάνοντας υπόψη τον προσδιορισμό που πραγματοποιείται δυνάμει του άρθρου 5, τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, τον προσδιορισμό του συμφέροντος της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 9, τυχόν σχετική δράση δυνάμει της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης, καθώς και τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης για την παύση του εξαναγκασμού και, εφόσον ζητηθεί, την αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στην Ένωση·
 - β) την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων:
 - i) σε φορείς της Ένωσης θιγόμενους από τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, υπό το πρίσμα, μεταξύ άλλων, της διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων για τους εν λόγω φορείς, όπως εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού αγαθών ή υπηρεσιών·
 - ii) στο επενδυτικό περιβάλλον στην Ένωση ή σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου του αντικτύπου στην πολιτική απασχόλησης και περιφερειακής ανάπτυξης·
 - γ) την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης μέσω της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ως μέσου προώθησης της καινοτομίας και της οικονομίας της γνώσης στην Ένωση ή σε κράτος μέλος·

- δ) τη δυνατότητα να ανακουφίσουν τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης που πλήττονται από τον οικονομικό εξαναγκασμό·
- ε) την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης σε άλλες πολιτικές ή στόχους της Ένωσης·
- στ) την αποφυγή δυσανάλογης διοικητικής επιβάρυνσης και κόστους κατά την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης·
- ζ) την ύπαρξη και τη φύση τυχόν μέτρων αντίδρασης που έχουν θεσπιστεί από τρίτες χώρες που επηρεάζονται από τον ίδιο ή παρόμοιο οικονομικό εξαναγκασμό, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, τυχόν συντονισμού δυνάμει του άρθρου 7·
- η) κάθε σχετικό κριτήριο που καθορίζεται στο διεθνές δίκαιο.

Κατά την επιλογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή προτιμά τα μέτρα που διασφαλίζουν αποτελεσματικότερα τη συμμόρφωση με τα κριτήρια που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β).

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κατά την επιλογή και τον σχεδιασμό κατάλληλου μέτρου αντίδρασης που επηρεάζει διαδικασία με την οποία μια δημόσια αρχή στην Ένωση χορηγεί εγκρίσεις, καταχωρίσεις, άδειες ή άλλα δικαιώματα σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για τους σκοπούς των εμπορικών δραστηριοτήτων του, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης μέτρων αντίδρασης της Ένωσης με την ακόλουθη ιεραρχική σειρά:

- α) μέτρα που επηρεάζουν διαδικασίες οι οποίες κινήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1·
- β) όταν τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου δεν είναι διαθέσιμα, μέτρα που επηρεάζουν διαδικασίες οι οποίες δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Όταν δεν είναι δυνατή ή λήψη κανενός από τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή μπορεί, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης άλλων μέτρων αντιμετώπισης, όταν έχει αποδειχθεί, υπό το πρίσμα των πληροφοριών και απόψεων που έχουν συλλεγεί δυνάμει του άρθρου 13, ότι τα εν λόγω άλλα μέτρα θα είναι αποτελεσματικά χωρίς να επηρεάσουν δυσανάλογα τις ανάντη βιομηχανίες, τις κατάντη βιομηχανίες ή τους τελικούς καταναλωτές εντός της Ένωσης ή να επιβάλουν δυσανάλογη επιβάρυνση στη διαδικασία διαχείρισης των σχετικών εθνικών κανονισμών.

Κατά την επιλογή και τον σχεδιασμό ενός μέτρου αντίδρασης της Ένωσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το επίπεδο εναρμόνισης και δίνει προτεραιότητα σε μέτρα που επηρεάζουν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο Ένωσης ή σε τομέα όπου υπάρχει εκτεταμένη νομοθεσία της Ένωσης.

Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν παρεμβαίνουν στις διοικητικές αποφάσεις των αρχών της Ένωσης και των κρατών μελών που βασίζονται στην αξιολόγηση επιστημονικών στοιχείων.

4. Όπου κρίνεται απαραίτητο να επιτευχθεί ο στόχος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, τα οποία επηρεάζουν την πρόσβαση των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση ή των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και εφαρμόζονται σε υπηρεσίες που παρέχονται, ή τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται, εντός της Ένωσης από ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση και ανήκουν σε πρόσωπα της τρίτης χώρας ή ελέγχονται από τέτοια πρόσωπα.

Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει τέτοια μέτρα αντίδρασης της Ένωσης όταν η μη εφαρμογή τους σε υπηρεσίες που παρέχονται ή σε άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται δεν επαρκεί για την αποτελεσματική επίτευξη του στόχου του παρόντος κανονισμού, ιδίως όταν είναι δυνατή η αποφυγή ή η παράκαμψη της επίπτωσης αυτών των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης από την οικεία τρίτη χώρα ή το πρόσωπο.

Κατά την αξιολόγηση του ενδεχομένου θέσπισης μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή εξετάζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια, επιπλέον των κριτηρίων που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2:

- α) τις τάσεις των συναλλαγών υπηρεσιών και των επενδύσεων στον τομέα που αποτελεί στόχο των προβλεπόμενων μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τον κίνδυνο αποφυγής ή καταστρατήγησης από την οικεία τρίτη χώρα ή το οικείο πρόσωπο τυχόν μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που δεν εφαρμόζονται στις υπηρεσίες που παρέχονται, ή στις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται, εντός της Ένωσης·
- β) την ενδεχόμενη αποτελεσματική συμβολή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στον στόχο της παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού και της αποκατάστασης της προκληθείσας ζημίας στην Ένωση·
- γ) την ύπαρξη εναλλακτικών μέτρων ικανών να επιτύχουν τον στόχο της παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού και της αποκατάστασης της προκληθείσας ζημίας στην Ένωση, τα οποία είναι ευλόγως διαθέσιμα και λιγότερο περιοριστικά για τις συναλλαγές υπηρεσιών ή τις επενδύσεις εντός της Ένωσης.

Η θέσπιση των εν λόγω μέτρων αντίδρασης της Ένωσης αιτιολογείται δεόντως στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 υπό το πρίσμα των κριτηρίων που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο.

Άρθρο 12

Τροποποίηση, αναστολή και τερματισμός των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης

1. Η Επιτροπή επανεξετάζει τον οικονομικό εξαναγκασμό και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τις επιπτώσεις τους στο συμφέρον της Ένωσης.
2. Εάν η τρίτη χώρα αναστείλει τον οικονομικό εξαναγκασμό, η Επιτροπή αναστέλλει την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης για τη διάρκεια της αναστολής από την τρίτη χώρα.

Εάν η τρίτη χώρα και η Ένωση ή το οικείο κράτος μέλος έχουν συνάψει συμφωνία, μεταξύ άλλων βάσει προσφοράς από την εν λόγω τρίτη χώρα, για την υποβολή του ζητήματος σε δεσμευτική διεθνή δικαστική απόφαση και η τρίτη χώρα αναστείλει τον οικονομικό εξαναγκασμό, η Επιτροπή αναστέλλει την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης για τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας.

Όταν δικαστική απόφαση ή διακανονισμός με την τρίτη χώρα απαιτεί εφαρμογή από την τρίτη χώρα, η Επιτροπή αναστέλλει την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης εφόσον η τρίτη χώρα συμμετέχει στην εφαρμογή του διακανονισμού ή της δικαστικής απόφασης.

Η Επιτροπή αναστέλλει ή επαναλαμβάνει την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, όταν αυτό είναι αναγκαίο υπό το πρίσμα του συμφέροντος της Ένωσης που καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 9, ή, όταν είναι αναγκαίο για να διευκολύνει τη συνέχιση της συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3 μετά τη θέσπιση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.

Η Επιτροπή αναστέλλει ή συνεχίζει την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2.

3. Όταν είναι αναγκαίο να γίνουν προσαρμογές στα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 2 και 11, ή περαιτέρω εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένης της αντίδρασης της τρίτης χώρας, η Επιτροπή τροποποιεί, κατά περίπτωση, τα μέτρα αντίδρασης μέσω εκτελεστικών πράξεων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή τερματίζει τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν έχει παύσει ο οικονομικός εξαναγκασμός και, σε περίπτωση που το Συμβούλιο έχει αποφασίσει να ζητήσει αποζημίωση προς την Ένωση δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 10, έχει αποκατασταθεί η προκληθείσα ζημία στην Ένωση·

- β) όταν έχει παύσει ο οικονομικός εξαναγκασμός, αλλά η τρίτη χώρα δεν έχει αποκαταστήσει τη ζημία στην Ένωση, παρόλο που το Συμβούλιο έχει αποφασίσει να ζητήσει αποζημίωση προς την Ένωση δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 10, εκτός εάν η διατήρηση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου του παρόντος κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης·
- γ) όταν έχει επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση·
- δ) όταν δεσμευτική απόφαση στο πλαίσιο διεθνούς δικαστικής επίλυσης από τρίτο που καλύπτει το θέμα του οικονομικού εξαναγκασμού απαιτεί την ανάκληση του μέτρου αντίδρασης της Ένωσης· ή
- ε) όταν ο τερματισμός των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης είναι σκόπιμος βάσει του συμφέροντος της Ένωσης, όπως ορίζεται δυνάμει του άρθρου 9.

Η Επιτροπή τερματίζει τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2.

5. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης, όπως η αποφυγή ανεπανόρθωτης ζημίας στην Ένωση ή σε κράτος μέλος ή η συνέχιση της διασφάλισης της συνέπειας με τις υποχρεώσεις της Ένωσης βάσει του διεθνούς δικαίου ως αποτέλεσμα της αναστολής ή της παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής για την αναστολή ή την τροποποίηση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 και παραμένουν σε ισχύ για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 2 μήνες.

Άρθρο 13

Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης

1. Η Επιτροπή ζητά, πριν από τη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης ή την τροποποίηση των μέτρων αυτών, και μπορεί να ζητήσει πριν από την αναστολή ή τον τερματισμό των μέτρων αυτών, πληροφορίες και απόψεις σχετικά με τον οικονομικό αντίκτυπο στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, μέσω ανακοίνωσης που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και, όπου αρμόζει, μέσω άλλων κατάλληλων δημόσιων μέσων επικοινωνίας.

Στην ανακοίνωση αναφέρεται η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβληθούν οι πληροφορίες και οι απόψεις στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή μπορεί να αρχίσει τη συλλογή πληροφοριών και απόψεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο οποιαδήποτε στιγμή κρίνει κατάλληλη.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Επιτροπή ενημερώνει και διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως τις ενώσεις που ενεργούν για λογαριασμό οικονομικών φορέων της Ένωσης και συνδικαλιστικές οργανώσεις, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από πιθανά μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, και με τις αρχές των κρατών μελών που συμμετέχουν στην κατάρτιση ή την εφαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει τους τομείς που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τα εν λόγω μέτρα.

3. Χωρίς να καθυστερεί αδικαιολόγητα τη θέσπιση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή προσδιορίζει πιθανές επιλογές για πιθανά ενωσιακά μέτρα αντιμετώπισης και ζητά πληροφορίες και απόψεις ειδικότερα σχετικά με:
- α) τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων στους φορείς τρίτων χωρών και στους ανταγωνιστές, τους επιχειρηματικούς εταίρους ή τους πελάτες τους εντός της Ένωσης, καθώς και στους χρήστες, τους τελικούς καταναλωτές ή τους υπαλλήλους εντός της Ένωσης·
 - β) την αλληλεπίδραση των μέτρων αυτών με τη σχετική νομοθεσία των κρατών μελών·
 - γ) τη διοικητική επιβάρυνση που θα μπορούσε να προκύψει από τα μέτρα αυτά.
4. Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τις πληροφορίες και απόψεις που συλλέγονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.
- Όταν υποβάλλεται στην επιτροπή σχέδιο εκτελεστικής πράξης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, η Επιτροπή υποβάλλει ανάλυση των προβλεπόμενων μέτρων και των δυνητικών τους επιπτώσεων.
- Η εν λόγω ανάλυση περιλαμβάνει διεξοδική εκτίμηση των επιπτώσεων τόσο στις ανάντη όσο και στις κατάντη βιομηχανίες και στους τελικούς καταναλωτές εντός της Ένωσης και, κατά περίπτωση, επισημαίνει τυχόν δυσανάλογες επιπτώσεις.

5. Για τον σκοπό της έκδοσης εκτελεστικών πράξεων που έχουν άμεση εφαρμογή σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5, η Επιτροπή ζητεί πληροφορίες και απόψεις από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη με στοχευμένο τρόπο, εκτός εάν η έκτακτη κατάσταση εξαιτίας των επιτακτικών λόγων επείγουσας ανάγκης είναι τέτοια ώστε η συλλογή πληροφοριών και απόψεων να μην είναι δυνατή ή να μην είναι αναγκαία για αντικειμενικούς λόγους, όπως για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης.

Άρθρο 14

Ενιαίο σημείο επαφής

1. Η Επιτροπή παρέχει ένα ενιαίο σημείο επαφής εντός της Επιτροπής για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και τον συντονισμό του με τυχόν σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης και για τη συλλογή πληροφοριών και την παροχή αναλύσεων κόστους και δεδομένων με σκοπό να εξακριβωθεί η φύση του οικονομικού εξαναγκασμού.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, το ενιαίο σημείο επαφής, σε πλήρη συμμόρφωση με την αρχή της εμπιστευτικότητας, αποτελεί το βασικό σημείο επαφής για τις επιχειρήσεις της Ένωσης και τα ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα που επηρεάζονται από τον οικονομικό εξαναγκασμό, μεταξύ άλλων ως προς τη βοήθεια που πρέπει να παρέχεται στο πλαίσιο του τρέχοντος οικονομικού εξαναγκασμού για τις εν λόγω επιχειρήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Άρθρο 15
Εμπιστευτικότητα

1. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους παρασχέθηκαν, ζητήθηκαν, ή ελήφθησαν.
2. Κάθε πρόσωπο που παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να ζητήσει τον χειρισμό των εν λόγω πληροφοριών ως εμπιστευτικών. Το εν λόγω αίτημα συνοδεύονται από μη εμπιστευτική και ουσιώδη σύνοψη των οικείων πληροφοριών ή από παράθεση των λόγων για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες δεν μπορούν να συνοψισθούν.
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη ή οι αντίστοιχοι υπάλληλοί τους δεν επιτρέπεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που έλαβαν δυνάμει του παρόντος κανονισμού χωρίς τη ρητή άδεια του παρόχου των πληροφοριών αυτών.
4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εμποδίζουν την Επιτροπή να δημοσιοποιεί γενικές πληροφορίες σε ουσιώδη σύνοψη, υπό την προϋπόθεση ότι η δημοσιοποίηση δεν καθιστά δυνατή τη γνωστοποίηση της ταυτότητας του παρόχου των πληροφοριών.

Κατά την δημοσιοποίηση των εν λόγω γενικών πληροφοριών λαμβάνεται υπόψη το νόμιμο συμφέρον των οικείων μερών να μην αποκαλυφθούν εμπιστευτικές πληροφορίες.

5. Οι υπάλληλοι των κρατών μελών υποχρεούνται να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο όσον αφορά οποιεσδήποτε εμπιστευτικές πληροφορίες έχουν περιέλθει σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των επίσημων καθηκόντων τους σε σχέση με τον παρόντα κανονισμό.
6. Η Επιτροπή παρέχει ασφαλές και κρυπτογραφημένο σύστημα για την υποστήριξη της άμεσης συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών με τους υπαλλήλους των κρατών μελών.

Άρθρο 16

Κανόνες καταγωγής και εθνικότητας

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η καταγωγή ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας, ή η εθνικότητα ενός παρόχου υπηρεσιών, μιας επένδυσης ή ενός κατόχου δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 17 για την τροποποίηση των σημείων 2 και 3 του παραρτήματος II ώστε να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές εξελίξεις στις διεθνείς πράξεις και την πείρα από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού ή άλλων πράξεων της Ένωσης.

Άρθρο 17

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 16 παράγραφος 2 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο 5 ετών από ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού]. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο 9 μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός 3 μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζει κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 18

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η εν λόγω επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 19

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά και εγκαίρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις σχετικές εξελίξεις στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε όλα τα στάδια της εξέτασης των μέτρων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της δρομολόγησης, της συνεργασίας με την τρίτη χώρα και της διεθνούς συνεργασίας, και κατά την περίοδο κατά την οποία ισχύουν τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης.

Βάσει των πληροφοριών που λαμβάνονται, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να καλέσουν, κατά περίπτωση, την Επιτροπή για ανταλλαγή απόψεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να εκφράσει τις απόψεις του με κάθε πρόσφορο μέσο.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 8 εντός 6 μηνών μετά τον τερματισμό τους, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, τις πληροφορίες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, και κάθε άλλη σχετική πληροφορία, και υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η έκθεση αξιολόγησης εξετάζει την αποτελεσματικότητα και τη λειτουργία των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και, κατά περίπτωση, συνάγει συμπεράσματα για τους σκοπούς μελλοντικών μέτρων αντίδρασης της Ένωσης καθώς και για την επανεξέταση του παρόντος κανονισμού δυνάμει της παραγράφου 3.

3. Το αργότερο 3 έτη μετά την έκδοση της πρώτης εκτελεστικής πράξης δυνάμει του άρθρου 5 ή ... [5 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη, και κατόπιν ανά πενταετία, η Επιτροπή επανεξετάζει τον παρόντα κανονισμό και την εφαρμογή του και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Για τους σκοπούς της εν λόγω επανεξέτασης, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε τυχόν ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν όσον αφορά τη σχέση του παρόντος κανονισμού με άλλα υφιστάμενα μέσα της Ένωσης.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παράρτημα Ι

Μέτρα αντίδρασης της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 8

1. Η επιβολή νέων ή αυξημένων τελωνειακών δασμών, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης των τελωνειακών δασμών στο επίπεδο του μάλλον ευνοούμενου κράτους ή της επιβολής τελωνειακών δασμών πέραν του επιπέδου του μάλλον ευνοούμενου κράτους, ή η εισαγωγή επιπλέον επιβαρύνσεων στις εισαγωγές ή εξαγωγές αγαθών, η οποία ενδέχεται να ισοδυναμεί, κατά περίπτωση, με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων όσον αφορά τυχόν δασμολογικές παραχωρήσεις.
2. Η καθιέρωση ή αύξηση των περιορισμών στις εισαγωγές ή τις εξαγωγές εμπορευμάτων, μεταξύ άλλων, όπου αρμόζει, στα εμπορεύματα που υπόκεινται σε εξαγωγικό έλεγχο, εφόσον οι εν λόγω περιορισμοί εφαρμόζονται μέσω ποσοστώσεων, αδειών εισαγωγής ή εξαγωγής ή άλλων μέτρων, ή της καθιέρωσης ή αύξησης των περιορισμών στην πληρωμή εμπορευμάτων, που ενδέχεται να ισοδυναμούν, κατά περίπτωση, με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων.
3. Η επιβολή περιορισμών στις εμπορευματικές συναλλαγές μέσω μέτρων που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα υπό διαμετακόμιση ή εσωτερικών μέτρων που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα, που ενδέχεται να ισοδυναμεί, κατά περίπτωση, με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων.

4. Τα ακόλουθα μέτρα που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες υποβολής προσφορών στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων:
- α) ο αποκλεισμός αγαθών, υπηρεσιών ή προμηθευτών αγαθών ή υπηρεσιών της οικείας τρίτης χώρας από τις δημόσιες συμβάσεις ή ο αποκλεισμός από τις δημόσιες συμβάσεις προσφορών των οποίων η συνολική αξία αποτελείται από αγαθά ή υπηρεσίες καταγωγής της οικείας τρίτης χώρας σε ποσοστό άνω του 50 %, εκτός εάν απαιτείται χαμηλότερο ποσοστό λόγω των εξαιρετικών περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, και υπό την προϋπόθεση ότι το εναπομένον ποσοστό αγαθών ή υπηρεσιών δεν καλύπτεται από δεσμεύσεις της Ένωσης βάσει της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις ή άλλης συμφωνίας για τις δημόσιες συμβάσεις που έχει συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας πλην της οικείας τρίτης χώρας· ή
 - β) η επιβολή προσαρμογής της βαθμολογίας¹ στις προσφορές αγαθών ή υπηρεσιών της οικείας τρίτης χώρας ή σε προσφορές προμηθευτών αγαθών ή υπηρεσιών της οικείας τρίτης χώρας.

¹ Ως προσαρμογή βαθμολογίας νοείται η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών ή των αναθετόντων φορέων που διεξάγουν διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων να μειώνουν σχετικά, με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, τη βαθμολογία μιας προσφοράς που προκύπτει από την αξιολόγησή της, με βάση τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης που ορίζονται στα σχετικά έγγραφα δημοσίων συμβάσεων, κατά συγκεκριμένο ποσοστό. Στις περιπτώσεις όπου η τιμή ή το κόστος είναι το μόνο κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, η προσαρμογή της βαθμολογίας σημαίνει τη σχετική αύξηση, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των προσφορών, κατά ένα δεδομένο ποσοστό της τιμής που προσφέρει ο ανάδοχος.

5. Η επιβολή μέτρων που επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων όσον αφορά τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών.
6. Η επιβολή μέτρων που επηρεάζουν την πρόσβαση στις άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ένωση που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων.
7. Η επιβολή περιορισμών στην προστασία των εν λόγω δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή στην εμπορική εκμετάλλευσή τους, σε σχέση με δικαιούχους που είναι υπήκοοι της οικείας τρίτης χώρας που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων όσον αφορά τις σχετικές με το εμπόριο πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.
8. Η επιβολή περιορισμών στις τραπεζικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, στην πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές της Ένωσης και σε άλλες δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων όσον αφορά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
9. Η εισαγωγή ή η αύξηση περιορισμών στη δυνατότητα διάθεσης στην ενωσιακή αγορά αγαθών που εμπίπτουν στη νομοθεσία της Ένωσης για τα χημικά προϊόντα, που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων.
10. Η εισαγωγή ή η αύξηση περιορισμών στη δυνατότητα διάθεσης στην ενωσιακή αγορά αγαθών που εμπίπτουν στην υγειονομική και φυτοϋγειονομική νομοθεσία της Ένωσης, που ενδέχεται, κατά περίπτωση, να ισοδυναμούν με μη εκπλήρωση των εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κανόνες καταγωγής και εθνικότητας

1. Η καταγωγή των αγαθών καθορίζεται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
2. Η καταγωγή μιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης μιας υπηρεσίας που παρέχεται στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, καθορίζεται με βάση την εθνικότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που την παρέχει.

Η εθνικότητα του παρόχου υπηρεσιών λογίζεται ότι είναι:

- α) στην περίπτωση φυσικού προσώπου, η χώρα της οποίας το πρόσωπο είναι υπήκοος ή στην οποία έχει δικαίωμα μόνιμης διαμονής·
- β) στην περίπτωση νομικού προσώπου, οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
 - ι) εάν η υπηρεσία παρέχεται με άλλον τρόπο και όχι μέσω της εμπορικής παρουσίας στο εσωτερικό της Ένωσης, η χώρα όπου το νομικό πρόσωπο έχει συσταθεί ή κατ' άλλον τρόπο οργανωθεί δυνάμει της νομοθεσίας της εν λόγω χώρας και στην επικράτεια της οποίας το νομικό πρόσωπο ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

ii) εάν η υπηρεσία παρέχεται μέσω εμπορικής παρουσίας στο εσωτερικό της Ένωσης:

- α) εάν το νομικό πρόσωπο ασκεί στην επικράτεια του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του εν λόγω κράτους μέλους, το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένο ή, αν εφαρμοστούν μέτρα αντίδρασης της Ένωσης στο εν λόγω πρόσωπο, η εθνικότητα ή ο τόπος μόνιμης διαμονής του φυσικού ή νομικού προσώπου ή προσώπων που κατέχουν ή ελέγχουν το νομικό πρόσωπο στην Ένωση·
- β) Εάν το νομικό πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία δεν ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένο, η καταγωγή των φυσικών ή νομικών προσώπων στα οποία ανήκει το νομικό πρόσωπο ή τα οποία το ελέγχουν.

Το νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι «ανήκει» σε πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας εάν πάνω από το 50 % του μετοχικού κεφαλαίου του ανήκει σε πρόσωπα της εν λόγω χώρας ως πραγματικούς δικαιούχους και ότι «ελέγχεται» από πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας, εάν τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα να ορίζουν την πλειοψηφία των διευθυντών του ή να κατευθύνουν νομικά τις ενέργειές του με άλλον τρόπο.

3. Η εθνικότητα μιας επένδυσης είναι:

- α) εάν η επένδυση ασκεί στην επικράτεια του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του εν λόγω κράτους μέλους, εκείνη του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη ή, εάν εφαρμοστούν μέτρα αντίδρασης της Ένωσης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατέχει ή ελέγχει την επένδυση στην Ένωση, η εθνικότητα ή ο τόπος μόνιμης διαμονής του εν λόγω φυσικού ή νομικού προσώπου·
- β) εάν η επένδυση δεν ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη, η εθνικότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που την κατέχει ή την ελέγχει.

Η επένδυση θεωρείται ότι «ανήκει» σε πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας εάν πάνω από το 50 % του μετοχικού κεφαλαίου της ανήκει σε πρόσωπα της εν λόγω χώρας ως πραγματικούς δικαιούχους και «ελέγχεται» από πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας, εάν τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα να ορίζουν την πλειοψηφία των διευθυντών της ή να κατευθύνουν νομικά τις ενέργειές της με άλλον τρόπο·

4. Όσον αφορά τις σχετικές με το εμπόριο πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ο όρος «υπήκοοι» νοείται με την ίδια έννοια που χρησιμοποιείται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις σχετικές με το εμπόριο πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (TRIPS) και στις μελλοντικές τροποποιήσεις της.